

Angela Merkel na Litwie

Kancelarz Niemiec Angela Merkel 6 września złożyła wizytę na Litwie. Wilno wiązało z nią spore nadzieje: spodziewano się poparcia Niemiec dla polityki energetycznej Litwy, szczególnie starań o zintegrowanie rynku energetycznego państw bałtyckich z rynkiem pozostałych państw UE, oraz działań na rzecz zmniejszania dominacji Gazpromu w litewskim sektorze gazowym (w którym współpracuje z niemieckim E.ON). Merkel wyrażała zrozumienie dla specyficznej sytuacji Litwy i krajów bałtyckich. Jej głównym celem było jednak, jak się wydaje, wzmacnianie pozycji gospodarczej i politycznej Niemiec poprzez promowanie współpracy państw UE z Rosją, w czym dotychczasowa pozycja Litwy stanowiła pewną przeszkodę.

Merkel podkreślała znaczącą rolę Litwy w kształtowaniu unijnej polityki wschodniej (w ramach programu Partnerstwa Wschodniego), jednak przede wszystkim akcentowała wagę ocieplenia relacji z Rosją. Wyraziła zrozumienie dla pozycji Litwy i pozostałych krajów bałtyckich, które ze względu na historyczne doświadczenia z dystansem podchodzą do idei zbliżenia UE z Rosją. Wskazała jednak na prezydent Dalię Grybauskaitę jako polityka zdolnego do dokonania przełomu w stosunkach z Moskwą. W ten sposób wsparła stanowisko samej Rosji, która z osobą Grybauskaitę wiąże nadzieje na rozpoczęcie dialogu. Jako jedno z pierwszych wyzwań dla Litwy, Merkel postawiła kwestię przełamania oporu Wilna wobec polskiej inicjatywy objęcia ruchem bezwizowym całego obwodu kaliningradzkiego i zaproponowała wsparcie dla niezbędnych do tego zmian w unijnym prawodawstwie.

Wizyta nie spełniła oczekiwań strony litewskiej. W kwestiach energetycznych Merkel deklarowała jedynie polityczne poparcie. Tymczasem Litwa spodziewała się od kanclerz konkretnej deklaracji zaangażowania w promocję wśród niemieckich spółek projektu budowy nowej elektrowni na Litwie (Litwa wciąż nie ujawnia nazw potencjalnych inwestorów, z którymi prowadzi rozmowy, co rodzi spekulacje, iż nie spełniają oni litewskich kryteriów). Spółki niemieckie mogłyby stanowić przeciwwagę dla wpływów gospodarczych Rosji na Litwie, pozostając jednocześnie inwestorami niekontrowersyjnymi z punktu widzenia Moskwy. <jhyn>